

Nebe a peklo

(246) Andělé, kteří hovoří s lidmi, nemluví svým vlastním jazykem, ale jazykem daného člověka a také dalšími jazyky, které tento člověk zná, nikoli však těmi, kterým nerozumí. Důvodem je, že když andělé mluví s člověkem, obracejí se k němu a spojují se s ním, a toto spojení způsobuje, že oba myslí podobným způsobem; a jelikož myšlení člověka souvisí s jeho pamětí, odkud plyne řeč, oba hovoří stejným jazykem. Kromě toho když anděl nebo duch přijde k člověku a obrátí se k němu, a tím se s ním spojí, vstoupí do celé jeho paměti tak dokonale, že se mu zdá, že sám zná to, co zná člověk, včetně jeho jazyků.

Mluvil jsem o tom s anděly a řekl jim, že by snad mohli prohlásit, že se mnou mluví v mé mateřštině, protože to tak vnímají, ale že to ve skutečnosti nemluví oni, ale já. Plyne to i z toho, že anděl nedovede vyslovit jediné slovo v lidském jazyce (odst. 237). Lidský jazyk je přírodní, oni jsou však duchovní, a duchovní bytosti nemohou pronést nic přírodního. Na to mi odpověděli, že dobře vědí, že když mluví s člověkem, jsou spojeni s jeho duchovním myšlením, jelikož to ale vplývá do jeho přírodního myšlení, které souvisí s jeho pamětí, zdá se jim jazyk člověka jako jejich, a podobně i všechny jeho znalosti. To se děje proto, že se Pánu líbilo vytvořit v člověku toto spojení a jakoby do něj vložit nebe. Nynější stav lidí je však takový, že k takovému spojení s anděly již nedochází, ale jen s duchy, kteří jsou mimo nebe.

Hovořil jsem o tom i s duchy, ti však nechtěli věřit, že to mluví člověk, ale mysleli si, že to mluví oni v člověku, a že člověk neví, co ví, ale že to ví oni, a že tedy vše, co člověk zná, zná od nich. Chtěl jsem je mnoha důkazy přesvědčit, že tomu tak není, ale marně.

Až budeme v následujícím textu hovořit o světě duchů, řekneme si, kdo jsou duchové a kdo andělé.

(247) Andělé a duchové se spojují s člověkem tak těsně, že se jim zdá, že co patří člověku, je jejich, také z toho důvodu, že spojení duchovního a přírodního světa v člověku tvoří jakoby jeden celek. Jelikož se však člověk oddělil od nebe, Pán zařídil, že u každého člověka jsou andělé a duchové a jejich prostřednictvím Pán člověka vede. I proto je toto spojení tak těsné.

Jinak by tomu bylo, kdyby se člověk neoddělil od nebe; pak by jej Pán mohl vést všeobecným vlivem z nebe bez prostřednictví přidělených duchů a andělů. O tom však více později, až budeme hovořit o spojení nebe s člověkem.

(248) Když andělé hovoří s člověkem, je to slyšet právě tak zvučně, jako když mluví člověk s člověkem; neslyší to však ti, kdo stojí poblíž, jen člověk sám. Důvodem je, že řeč anděla nebo ducha vplývá nejprve v myšlení člověka a vnitřní cestou do jeho sluchových orgánů, a tak je aktivuje zevnitř. Řeč člověka s člověkem naopak plyne nejdříve do vzduchu a vnější cestou do jeho sluchových orgánů, a tak je aktivuje zvnějšku. Z toho vysvítá, že hovor anděla nebo ducha slyšíme v sobě, a protože tato řeč aktivuje naše sluchové orgány, je stejně [jako vnější řeč] slyšitelná.

Skutečnost, že řeč anděla a ducha plyne dolů do uší zevnitř, se mi ozřejmila tím, že plynula i do mého jazyka a lehce jej rozehvěla, ne však takovým pohybem, jako když člověk sám artikuluje zvuk řeči do slov.

(249) Dnes je však dovoleno rozmlouvat s duchy jen málokdy, protože je to nebezpečné. Duchové by pak totiž věděli, že jsou u člověka, což jinak nevědí; a zlí duchové jsou takoví, že chovají vražednou nenávisť k člověku a po ničem netouží tolik jako zničit ho co do duše i těla. To se skutečně stává lidem, kteří se příliš oddávají fantaziím, takže se vzdálili radostem, jež přísluší přírodnímu člověku.

Někteří lidé, kteří vedou samotářský život, občas slýchávají, jak s nimi rozmlouvají duchové, a to bez nebezpečí; Pán však z času na čas tyto duchy od nich vzdaluje, aby se nedozvěděli, že jsou u nich. Většina duchů si totiž není vědoma toho, že existuje ještě jiný svět než ten, v němž žijí, a proto nevědí, že někde jinde jsou lidé. Proto není člověku dovoleno s nimi rozmlouvat, neboť kdyby s nimi mluvil, dověděli by se o tom.

Lidé, kteří hodně přemýšlejí o náboženských otázkách a natolik se jim oddávají, že je téměř vidí v sobě, také začínají slyšet duchy, kteří s nimi rozmlouvají. Pokud se totiž oddáváme náboženským otázkám jakéhokoliv druhu a přitom se nezaměstnáváme žádnými užitečnými aktivitami ve světě, tyto otázky vnikají do našeho nitra, zakotví se zde, zaujmou celého našeho ducha, vnikají do duchovního světa a zde ovlivňují zdejší a duchy. Takoví lidé jsou však vizionáři či fanatici a věří, že každý duch, kterého slyší, je Duchem svatým, přestože to jsou jen fanatictí duchové. Tito duchové vidí klam jako pravdu a protože jej tak vidí, namlouvají to sobě i jiným, na něž mají vliv. Protože tito duchové začali lidem také namlouvat zlo a lidé mu naslouchali, byli postupně oddáleni. Fanatické duchy lze rozpoznat od ostatních duchů tím, že věří, že jsou Duchem svatým a že to, co mluví, že je božské. Tito duchové člověku neškodí, protože člověk jim prokazuje božskou poctu.

Několikrát jsem s nimi hovořil, a tehdy byly mi odhaleny hanebnosti, jež vnukali svým ctitelům. Bydlí společně vlevo v pustině.

(250) Mluvit s nebeskými anděly je dovoleno jen těm, kdo žijí v pravdách z dobra, a především těm, kteří uznávají Pána a Božství v Jeho Lidství, neboť to je pravda, v níž žije nebe. Neboť jak bylo ukázáno výše, Pán je Bůh nebe (odst. 2–6); Božství Pána tvoří nebe (odst. 7–2); Božství Pána v nebi je láska k Němu a láska k bližnímu od Něj (odst. 13–19); celé nebe ve svém celku představuje jediného člověka; totéž platí pro každé nebeské společenství; a každý jednotlivý anděl má dokonalou lidskou formu díky Božskému Lidství Pána (odst. 59–86). Z toho vysvítá, že mluvit s nebeskými anděly je dovoleno jen těm, jejichž nitro je otevřeno Božskými pravdami až k Pánu; neboť právě do něj vplývá Pán, a spolu s Pánem tam vplývá i nebe.

Božské pravdy otevírají niterné oblasti člověka, protože člověk byl utvořen tak, že jeho vnitřní člověk je obrazem nebe a jeho vnější člověk obrazem světa (odst. 57), a vnitřního člověka otevírá pouze Božská Pravda vycházející od Pána, protože ona je světlem a životem nebes (odst. 126–140).

(251) Sám Pán působí na člověka vlivem, který vniká do jeho čela a odtud do celého obličeje, protože čelo člověka je souvztažné s láskou a obličej je souvztažný se všemi prvky jeho nitra. Duchovní andělé působí svým vlivem celkově na naši hlavu od temene a spánků k celé oblasti, pod níž je uložen velký mozek, jelikož tato část hlavy je souvztažná s inteligencí. Nebeští andělé působí na tu část hlavy, pod níž je malý mozek a která se nazývá týl, od jednoho ucha k druhému a dolů ke krku, neboť tato oblast je souvztažná s moudrostí.

Každý hovor andělů s člověkem vniká těmito cestami do jeho myšlení. Podle toho jsem poznal, jakého druhu byli andělé, kteří se mnou mluvili.

(252) Lidé, kteří rozmlouvají s nebeskými anděly, vidí, co se děje v nebi, protože vidí ve světle nebe, které obklopuje jejich nitro. A nejenom to, jejich prostřednictvím andělé vidí, co se děje na zemi. V těchto lidech je totiž nebe spojeno se světem a svět s nebem, neboť (jak jsem uvedl výše v odst. 246) když se anděl obrátí k člověku, spojí se s ním tak, že se jim zdá, že co patří člověku, je jejich. Neplatí to jen pro to, o čem člověk mluví, ale i pro to, co vidí a slyší. Naopak člověku se zdá, že to, co do něj vplývá skrze anděly, je jeho.

V takovém spojení s nebeskými anděly byli nejstarší lidé na naší zemi, a toto období se proto nazývá zlatým věkem. Jelikož tito lidé vyznávali Božství v lidské formě, a tedy Pána, rozmlouvali s nebeskými anděly jako se sobě rovnými a nebeští andělé rozmlouvali stejným způsobem s nimi. Nebe a svět v nich tvořily jediný celek.

Když však tato doba uplynula, lidé se postupně vzdálili od nebe, protože milovali sebe více než Pána a svět více než nebe. Tím začali zakoušet radosti sebelásky a lásky ke světu odděleně od radostí nebe, až nakonec přestali vědět, že nějaké jiné radosti vůbec existují. Tehdy se v nich uzavřely vnitřní úrovně, které byly předtím otevřeny k nebi, zatímco jejich vnější úrovně se otevřely ke světu. Když se tak stane, člověk je ve světle ve vztahu ke všemu v tomto světě, ale je v temnotě ve vztahu ke všemu v nebi.